

KANDIDATNUMMER 3081

Sidetall 1 av 103

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer



Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?Sapmi har to betydninger, for det første er geografisk området der samene har bodd, for det andre er etnisk

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er område i nord av 4 land, Norge, Finland, Russland og Danmark.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på genetisk, morsmål og personlighetsønsken.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

De jakte i gruppe og lag, og fluttet fra sted til sted for å behytte naturen. Og for å unngå strid.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

De var spredt at det blir vanskelig å samle forsvaret.

6. Nevn to eksempler på hvordan forfølgelsespolitikken overfor samene ble praktisert.

Barn fikk ikke lov til å lære samisk på skolen og samene fikk ikke kjøpe egen jord til å dyrke.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Det står i paragraf 110a i Grunnloven at samene har rett til å utvikle sin kultur, språk og skolen.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd samarbeider med alle samene i nordisk land.9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?Noaiden er en åndelig leder som driver med helbreding, sosial samarbeid og historie fortelling.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var en leder av kristen bevegelse i 1940.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tje- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi dagens unge roter bort mye tid for å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Kidults/twixters beskriver de unge menneskene som er usikre. De fleste vet ikke hva de vil bli, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener de unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Junaid Khan innså at utdanning er viktig.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" beskriver de årene man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet er tjueårene.

3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som kiduts og twixters i USA som beskrives en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene.

4. Økte valgmuligheter kan også øke ansvar for eget livsløp.

5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ~~st~~ desto mindre som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.

B. Det er foreldrene som forsørger dem.

2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.

B. I noen samfunnsgrupper skaper kunnskaper.

3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.

B. De blir bekymret for denne usikkerheten.

4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.

B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.

5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.

B. Junaid Khan har begynt på skolen.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston er funnet død,
- å spille var en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge ble utgitt i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde er født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva har livet å by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten er blitt
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (for) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, av den grunn kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer til trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste periode i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er lange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

 oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi setter til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Mange flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i stor grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner til helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, nye verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å få maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene kunne bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk etter nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link til bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.



Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken.

Det gode liv for meg er, som mange andre kvinner ønsker seg, et lykkelig ekteskap, en god og snill mann, hus, barn og god helse. Jeg vil ikke være den vellykket kvinnen eller verdens rikeste kvinne. Jeg vil bare være en ordinær jente som har utdannet seg, en god jobb som tjener nok til å forsørge familien min og har nok penger til å reise på ferie en gang i blant.

Jeg kom fra Thailand som er kåret til et av verdens fattigste land. Foreldrene min var bønder og fortsatt er bønder. Da jeg var liten tjente de så lite at vi knapt hadde nok penger til mat og klær. Jeg var ulukkigelig og ønsket meg et bedre liv. Selv om vi hadde så lite penger, ville foreldrene^{mine} at jeg skulle utdanne meg høyest mulig. De syntes at utdanning var viktig og ønsket at jeg skulle ha en bedre fremtid enn dem.

Etter at jeg var ferdig med bachelorgrad ved et stort universitet i hjembyen min, reiste jeg til Bangkok. Bangkok er hovedstaden i Thailand. Jeg hadde håpet på at livet mitt ville bli bedre og jeg kunne bli lykkeligere enn da jeg bodde hjemme. Slik var det ikke. Det tok noen måneder til jeg fikk min første jobb. Jeg tjente godt, men lykkelig var jeg ikke. Jeg lengtet etter hjem og foreldrene mine. Alle som var glød i meg bodde hjemme, mens jeg var helt alene i en stor by. "Hva er vitsen med å ha penger da?" har jeg alltid spurt meg selv. Jeg ville heller ha null penger og bo med de jeg er glød i enn å ha masse penger og bo alene i en stor by.

Nå bor jeg i Norge som er kåret til verdens beste land å bo i. Jeg har et lykkelig ekteskap, et stort hus, tre fantastiske barn, en snill og forståelsesfull mann og ikke minst en god helse. Jeg kan si det høyt at jeg er overlykkelig, og er kjempefornøyd med det jeg har nå.



UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3031

Date/Dato 31.7.2014

Course/Kurs Trinn 3.

Page/Side 3 of/av 3

Do not write
in this space

Jeg har rett og slått nesten alt en kunne ønsket seg.

Jeg synes man kan bli lykkelig om man er fornøyd med det man selv har. Det å sammenlikne seg selv med andre kan føre til negative tanker. Det andre har er kanskje ikke det en trenger for å være lykkelig. Man må ha berisst på hva man vil med livet sitt.